

KARTA KURSU

Nazwa	Umiejętności interpersonalne w pracy wychowawczej	
Nazwa w j. ang.	Interpersonal abilities in educational work	
Koordynator	Dr hab. I. Czaja-Chudyba, prof. UP	Zespół dydaktyczny
		Dr hab. I. Czaja-Chudyba, prof. UP
Punktacja ECTS	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

- przygotowanie studentów do kierowania własnym rozwojem osobowym;
- przygotowanie studentów do inicjowania i satysfakcjonującego utrzymywania relacji z innymi;
- przygotowanie studentów do konstruktywnego rozwiązywania problemów;
- przygotowanie studentów do udzielania pomocy i wsparcia.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	<p>W01 – definiuje istotę i charakteryzuje rodzaje umiejętności interpersonalnych (aktywne słuchanie, wyrażanie emocji, negocjowanie, współdziałanie; rozwiązywanie problemów, asertywność, udzielanie wsparcia);</p> <p>W02 – refleksyjnie wskazuje metody wykorzystujące umiejętności interpersonalne w pracy wychowawczej;</p> <p>W03 – rozpoznaje sytuacje problemowe w obszarach przedszkola i szkoły (w interakcjach: nauczyciel – dziecko, nauczyciel – rodzic i środowisko lokalne, nauczyciel – dyrektor).</p>	<p>K_W07</p> <p>K_W011</p>

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	<p>U01 – wykorzystuje umiejętności interpersonalne w swoich zachowaniach;</p> <p>U02 – integruje zespoły i przeciwdziała konfliktom interpersonalnym, udziela porad wychowawczych;</p> <p>U03 – ocenia i minimalizuje sytuacje trudne w relacjach interpersonalnych.</p>	<p>K_U02</p> <p>K_U06</p> <p>K_U07</p>

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 – jest świadomy znaczenia wykorzystywania umiejętności interpersonalnych w relacjach wychowawczych oraz w podtrzymywaniu więzi społecznych; K02 – rozumie znaczenie etycznych zachowań w sytuacjach interpersonalnych; K03 – rozwija własne umiejętności interpersonalne.	K_K01 K_K05 K_K06 K_K07

Organizacja												
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L	X	S		P		E
Liczba godzin						15						
15												

Opis metod prowadzenia zajęć

Metody aktywizujące: psychodrama, warsztaty, ćwiczenia i gry dydaktyczne
Metody słowne: dyskusja

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01		x											
W02		x											
W03								x					
U01								x					
U02		x											
U03						x							
K01								x					
K02								x					
K03						x							

Kryteria oceny	zaliczenie; 50% -. Przygotowanie analizy sytuacji interpersonalnej w szkole lub w przedszkolu dotyczącej interakcji (do wyboru): <ul style="list-style-type: none"> o nauczyciel – dziecko, o nauczyciel – klasa lub grupa dzieci, o nauczyciel – rodzice, o nauczyciel – przełożony; 50% - prowadzenie arkusza autoewaluacyjnego oceniającego aktywne uczestnictwo na zajęciach.
----------------	--

Uwagi	Studia jednolite magisterskie stacjonarne
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Umiejętności interpersonalne – ich istota i rola w zawodzie nauczyciela.
2. Trening umiejętności interpersonalnych.
  - budowanie zaufania i otwartości,
  - aktywne słuchanie (parafraza, klasyfikacja i interpretacja),
  - twórcze rozwiązywanie problemów i konfliktów, negocjowanie,
  - udzielanie pomocy i wsparcia.
3. Trening wrażliwości emocjonalnej – identyfikacja i wyrażanie emocji. Empatia i recypatia.
4. Trening umiejętności wychowawczych nauczyciela. Metody i techniki integracji grupy. Metody identyfikacji problemów w klasie.
5. Udzielanie pomocy wychowawczej. Metody aktywizacji grupy.
6. Wykorzystanie umiejętności interpersonalnych w nawiązywaniu i podtrzymywaniu kontaktów z otoczeniem społecznym.
7. Lęk, stres, frustracja i agresja
  - sposoby identyfikacji przyczyn i radzenia sobie z negatywnymi stanami i emocjami w sytuacjach społecznych,
  - wizualizacja i relaksacja jako metody radzenia sobie ze stresem i agresją,
  - teoria poczucia koherencji A. Antonovsky'ego, test KOZ – identyfikacja odporności psychicznej.
8. Trening asertywności:
  - wyrażanie asertywnych opinii, negocjowanie,
  - asertywna odmowa,
  - wyrażanie i przyjmowanie krytyki.
9. Patologia stosunków interpersonalnych
  - sposoby pracy z osobami zagrożonymi patologią.
  - specyfika pracy z dzieckiem nadpobudliwym psychoruchowo,
  - specyfika pracy z dzieckiem niedostosowanym społecznie.

Wykaz literatury podstawowej

Hamer, H. *Rozwój umiejętności społecznych : jak skuteczniej dyskutować i współpracować : przewodnik dla nauczycieli*, Wyd. Veda, Warszawa 1999.

Johnson D.W. *Umiejętności interpersonalne i samorealizacja*, PTP, Warszawa 1985.

Kobiałka, A. *Jak żyć z ludźmi (umiejętności interpersonalne). Program profilaktyczny dla młodzieży*, MEN, Warszawa 1997.

Wykaz literatury uzupełniającej

Egan G. *Uczestnictwo w grupowym treningu psychologicznym i rozwój interpersonalny*, PTP, Warszawa 1986.

Góralczyk E. *Nauczycielem być... : Jak zapanować nad trudnymi zachowaniami uczniów i porozumieć się z klasą*, Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2006

Zaborowski Z. *Trening interpersonalny, Podstawy teoretyczne - procesy – techniki*, Scholar, Warszawa 1997.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	-
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	7
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	23
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	-
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	30
	Przygotowanie do egzaminu	-
Ogółem bilans czasu pracy		75
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3